

ÖKO-TRADE

Környezetvédelmi és víztechnikai Kft.

7623 Pécs, Megyeri út 26/1.

Tel.: (72) 213-766

Mobil: (30) 631-2126

e-mail: iroda@okotrade.hu

www.okotrade.hu

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

PÁLFA KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

A tanulmányt készítette:

ÖKO-TRADE Környezetvédelmi és Víztechnikai Kft. Mérnöki Iroda

7623 Pécs, Megyeri út 26/1.

Tel.: 72/213-766; E-mail: iroda@okotrade.hu

Témafelelős: Deák Nikolett okleveles geográfus

Ellenőrizte: /Papp Gábor/

cégvezető

Környezetvédelmi főmérnök,

Környezetvédelmi szakértő

Eng. Szám:02/1250

**JÓVÁHAGYVA PÁLFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
32/2023. (IX. 28.) ÖNKORMÁNYZATI HATÁROZATÁVAL**

/ Bartos Sándor /

ügyvezető

környezetvédelmi és

vízimérnöki szakértő

Eng szám: 02/0067

Pálfa Község Önkormányzata
7042 Pálfa, Alkotmány u. 5.
tel.:75/339-011, e-mail: hivatal@palfa.hu

Készült: Pálfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. szeptember 28-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

32/2023.(IX.28.) önkormányzati határozat
Pálfa Község település környezeti értékelésének elfogadásáról

Pálfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2/2005. (I. 11.) Korm.rendelet 10 §. alapján úgy dönt, hogy Pálfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete 19/2023. (V.18.) önkormányzati határozatában ismertetett vélemények figyelembe vétele alapján elkészült környezeti értékelést a mellékelt tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Mérei Melinda polgármester

-Kmf-

Mérei Melinda sk.
polgármester

dr. Orova Dániel sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Pálfa, 2023. október 10.

dr. Orova Dániel
jegyző

2023. július
TARTALOMJEGYZÉK

1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS	4
1.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.	4
1.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése	7
1.3 A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a településterv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése	7
1.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	7
1.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések	8
1.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.	8
1.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra	9
1.8. Az 1.1-1.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.	9
2. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS	9
2.1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	9
2.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	9
2.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	9
2.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétel, az indokok összefoglalása	9
2.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai.....	10
3. A TELEPÜLÉSTERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE	10
3.1 A településterv kidolgozása során szükséges és tervezett módosításának ismertetése.....	10
3.2. A településterv környezeti értékelés szempontjából fontos céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése	11
3.3. A településterv összefüggése más releváns tervekkel.....	11
3.4. A tervváltozatok közötti választás indokai	11
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	12
4.1. A településterv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns környezet- és természetvédelmi célokkal.....	12
4.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétel a településtervben.....	12
4.3. A településterv céljainak egymás közti, illetve releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	12
4.4. A jelenlegi környezeti állapot ismertetése, a településterv elkészítése során figyelembe vett meglévő környezethasználatok	12
4.4.1. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg	15
4.5. A településterv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:.....	15
4.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik	15
4.5.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi, gazdasági folyamatokat ösztönző tényezők a településterv megvalósítása során	16
4.6. A tervezett módosítások megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	16
4.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés	18

4.6.2.	a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:...	23
4.6.3	A tervezett módosítások hatásának általános környezeti értékelése	24
4.7.	A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása	25
5.	A TELEPÜLÉSTERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK KÖRNYEZETI HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE .	25
6.	JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, ELŐÍRÁSOKRA, FELTÉTELEKRE, SZEMPONTOKRA, AMELYEKET A TERV, ILLETVE PROGRAM ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN, ILLETVE PROGRAMBAN FIGYELEMBE KELL VENNI.....	25
7.	A TELEPÜLÉSTERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓAN A TERVBEN, ILLETVE PROGRAMBAN SZEREPLŐ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE.....	26
8.	KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ.....	26
9.	FORRÁSOK.....	27

1. Települési környezeti értékelés
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontja szerint)

1.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

Pálfa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2021-ben úgy döntött, hogy új településtervet készít. A településterv az alábbi módosítási pontokat tartalmazza (a módosítások jelölésénél a településterv jelölését használjuk):

1.1a Illyés múzeum területének rendezése: Önkormányzati tulajdonban lévő telekhatárhoz való igazítás, a múzeum főhomlokzatának tájolásához való igazodás. A különleges bemutató terület dél felé történő bővítésével a belterülethatár is igazításra kerül. Érintett hrsz: 1378/4, 062/27.

1.1b Alkotmány utca buszforduló területének rendezése: Az 517/1 hrsz-ú földrészlet telekhatára déli irányba bővült, az 517/2 hrsz-ét érintően. Az 517/2 hrsz-ú, magántulajdonú ingatlanon buszforduló található. A forduló területigénye a jelenlegi 517/2 hrsz-ú telken belül biztosítható. Érintett hrsz: 517/1.

1.1c Fácánteleg területének bővítése: A Gip építési övezetbe tartozó 012/2 hrsz-ú és az Ev-N jelű övezetbe tartozó 041/2 hrsz-ú földrészleten fácánteleg működik. Az üzemeltető részéről igény merült fel a két terület egy egységként való használatára, mely során a 041/2 hrsz mellett a két területet elválasztó 042 hrsz-ú út is átsorolásra kerül beépítésre szánt területbe. Érintett hrsz: 042, 041/2.

1.1d Mezőgazdasági telephely területét kettészelő út megszüntetése: Alkotmány utca nyugati vége a mezőgazdasági telephelyre vezet be, egyéb közlekedés szempontú szerepe nincs. A telephely tulajdonosa szeretné az út ezen szakaszát a telephelyéhez csatolni. Érintett hrsz: 045/34.

1.2a 397 hrsz övezeti besorolásának meghatározása: A régi terv a területet nem sorolja be semmilyen területfelhasználásba. Az adatszolgáltatás alapján a terület része a nagyvízi medernek. Ingatlannyilvántartás szerinti állapota jelenleg: Holt-Sió. Ezek alapján indokolt vízgazdálkodási övezetbe sorolni.

1.2b 395 hrsz Zöldterületbe sorolása: A 395 hrsz-ú földrészlet megüresedett belterületi ingatlan. Nagyvízi meder területe érinti. Tervezői javaslatra önkormányzat a telek Zöldterületbe sorolását támogatja.

1.2c Kossuth Lajos utcai zöldterület törlése (5/8 hrsz.): A Kossuth L. utca széles közterületének középső részét a régi terv Zöldterületbe sorolja. A templom körüli Zöldterület a közlekedési terület rovására 4 méterrel csökken. Az utca Sió felőli részén kijelölt Zöldterület pedig törlésre kerül, ugyanis a telkek száma nem indokolja a kétoldali út kialakítását, és az Önkormányzat is az utca közepén kíván egy utat építeni.

1.2d 5/7 hrsz-ú vízmű terület övezeti átsorolása : Hatályos OTÉK 26/B. § szerin a területen belül közműellátás építményei helyezhetők el. A régi terv szerinti Vízgazdálkodási területi besorolás OTÉK szerinti fő rendeltetése nem egyezik a terület valódi rendeltetésével.

1.2e Különleges településközpont vegyes területek övezeti átsorolása: A régi terv szerinti K-tk jelű különleges- településközpont vegyes terület már a megnevezésében utal a településközpont vegyes területi besorolásra. A hatályos OTÉK általános területhasználati besorolásai nem indokolják a különleges területbe sorolását.

1.2f 340 hrsz-ú földrészleten zöldterület törlése, piac számára terület kijelölése: Az Önkormányzat a területen piacot kíván kialakítani, ennek megfelelően különleges beépítésre nem szánt területbe kerül besorolásra.

1.2g 42 hrsz-ú földrészleten zöldterületi besorolásának törlése: 41 hrsz-ú ingatlan tulajdonosa meg kívánja vásárolni a megüresedett 42 hrsz-ú telket, melyet telekösszevonás után a 41 hrsz-ú földrészlettel egyben kíván használni. Önkormányzat a 42 hrsz-ú ingatlanon Zöldterületi besorolásnak megfelelő fejlesztés nem kíván végrehajtani, azonban kérte a terület beépíthetőségének tiltását.

1.2h Rákóczi F. utca déli végén zöldterületek törlése (107 hrsz.): A közterületen kijelölt Zöldterületek nagyságukból fakadóan (460 m², 620 m²) közkertként vagy közparkként nem tudnak funkcionálni. Telekalakításuk nem történt meg. Nem indokolt a közlekedési területtől eltérő, külön területi besorolást adni.

1.2i Rácegresi vízműterület övezeti átsorolása (1358/1 hrsz.): Hatályos OTÉK 26/B. § szerint a területen belül közműellátás építményei helyezhetők el. A régi terv szerinti Vízgazdálkodási területi besorolás OTÉK szerinti fő rendeltetése nem egyezik a terület valódi rendeltetésével.

1.2j Rácegresi- Illyés Múzeum környékének rendezése (1376 hrsz.): A Felsőrácegresi belterületi 1376 hrsz-ú ingatlan nem önkormányzati tulajdonban van. Az Önkormányzat zöldterületi fejlesztést nem tervez a területen. Ennek megfelelően kérte a terület jelenlegi használat szerinti mezőgazdasági területbe sorolását.

1.2k térségi kerékpárút területigényének biztosítása 1405 hrsz-ú ingatlanon: A TMTTrT Szerkezeti terve térségi kerékpárutat jelöl a Sió jobb partján, mely a Rákóczi Ferenc utcán végig haladva az utca végén visszaköt a Sió menti depóniára. Az átvezetés számára az utca utolsó háza utáni üres telken kerül közlekedési terület kijelölésre. Az 1405 és 1411 hrsz-ú telket érintően a Sió jobb parti depóniájának területigényére a vízgazdálkodási terület bővítésre kerül.

1.3a Öreg (Kisvejskei) erdő övezeti átsorolása: Kiszékelyi-erdő területén lévő földrészletek övezeti besorolása a művelési águkhoz igazodva kerül módosításra.

1.3b Tervezett nyárfás szennyvíztisztító telep törlése: A régi terv a településtől délre, külterületen nyárfás szennyvíztisztító telep számára szükséges területet jelöl. Pálfa szennyvíztisztítását a Bikácson létesülő szennyvíztisztító telep fogja ellátni, ezért a tervből törlésre kerül a szennyvíztisztítás helyi megoldásait biztosító övezeti besorolások.

1.3c Tervezett szennyvíztisztító telep törlése: A régi terv a településtől délre, külterületen szennyvíztisztító telep számára szükséges területet jelöl. Pálfa szennyvíztisztítását a Bikácson létesülő szennyvíztisztító telep fogja ellátni, ezért a tervből törlésre kerül a szennyvíztisztítás helyi megoldásait biztosító övezeti besorolások.

1.3d Rácegres melletti zöldterület megszüntetése: Rácegresi múzeumtól ÉNy-i irányba Zöldterületet jelöl a régi terv. Önkormányzatnak nincs szándéka a területen ilyen jellegű fejlesztéseket végrehajtani. Az Illyés múzeum területén belüli zöldfelületet kívánja elsősorban fejleszteni.

1.3e Sió menti Gip terület határának módosítása: A 093/21 hrsz-ú földrészleten álló major épületének nincs saját területe. A régi terv is jelöl az épülethez kapcsolódóan ipari gazdasági területet déli irányba. Tervezői javaslat a terület határának módosítása a mezőgazdasági területek széléig igazítva.

1.3f Pihenő park kijelölése (0101 hrsz.): Önkormányzati tulajdonú Sió-partján fekvő, erdő művelési ágban lévő 0101 hrsz-ú földrészleten az Önkormányzat pihenést, rekreációt szolgáló létesítmények elhelyezését tervezi.

1.3g Pásztorvölgyi területek átsorolása: Pásztorvölgyi területeken lévő erdő művelési ágak átsorolása szükséges az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ágnak és az erdők elsődleges rendeltetésének való megfelelés érdekében.

1.3h Sió menti területek átsorolása: Sió menti területeken lévő erdő művelési ágak átsorolása szükséges az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ágnak és az erdők elsődleges rendeltetésének való megfelelés érdekében, valamint tervezői javaslat alapján a természeti, tájképi értékekkel bíró mezőgazdasági területek tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe sorolása.

1.3i 016/7 hrsz-ú ingatlan egy részének átsorolása: A 016/7 hrsz-ú földrészlet északi csücske a földhivatali nyilvántartás szerint erdő művelési ágba tartozik, ezért javasolt az átsorolása.

1.3j Fácántelep környéke övezeti átsorolása: Teleki utcától É-ra fekvő fácántelep tulajdonosa részéről igény merül fel a 041/2 és a 012/2 hrsz-ú földrészletek egy telepként való üzemeltetésére. A két területet elválasztó 042 hrsz-ú önkormányzati útnak funkciója nincs, önkormányzat az út törlését támogatja. A 042 hrsz-ú út részben Ev, részben Gip, részben pedig Gá területbe kerül átsorolásra.

1.3k Mezőgazdasági telephelyet érintő mód: A település Ny-i és É-i szélé mentén lévő gazdasági területek esetében a 045/4, /5, /28, /27, /29 hrsz-ú földrészletek zavaró hatású ipari gazdasági területből javasolt a lakóterületek védelme érdekében általános gazdasági területbe sorolni. A mezőgazdasági telephelyként működő területek övezeti besorolása a kialakult állapotra való tekintettel marad Gip.

1.3l Felső-sziget területe: Felső-sziget területen lévő erdő művelési ágak átsorolása szükséges az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ágnak és az erdők elsődleges rendeltetésének való megfelelés érdekében, valamint tervezői javaslat alapján a természeti, tájképi értékekkel bíró mezőgazdasági területek tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe sorolása.

1.3m Egyéb erdőterületek átsorolása védelmibe (081/20, 070/1, 085/1, 085/2): A település külterületén lévő, erdő művelési ágba tartozó földrészletek övezeti átsorolása szükséges az erdők elsődleges rendeltetésének való megfelelés érdekében.

1.4a József A. utca kt-i szakasz területigényének biztosítása (045/28 hrsz.): József A. utca és a Teleki S. utca közötti közúti kapcsolat földhivatali nyilvántartás szerint hiányzik. A területen jelenleg is keresztül megy egy szilárd burkolat nélküli út. A terv a gazdasági területbe sorolt 045/28 hrsz-ú ingatlan rovására közúti közlekedési területet jelöl.

1.4b Rácegres – múzeum melletti út törlése (062/23, 062/32, 062/34 hrsz.): Az Illyés múzeumtól Ny-ra tervezett, szántóföldeken keresztül jelölt 8 méteres út törlésre kerül. Az út törlésével továbbra is megközelíthető a temető, a múzeum és az itt lévő mezőgazdasági területek.

1.4c Külterületi kiszolgáló utak leszabályozása

1.4d Régi tervben jelölt kerékpárutat érintő változtatások: A régi terv tervezett kerékpárutakat jelöl a Sió híd-tól Teleki S. utcáig; a Teleki S. utcán végig vezetve é-i irányba Simontornya felé; Teleki S. utcától Ny-i irányba a simontornyai összekötő úton keresztül Rácegresre; Alkotmány-Ady utcán Rácegres irányába. Önkormányzati egyeztetés alapján ezen kerékpárutak törlésre kerülnek.

1.5n Eg helyett Ee: Hatályos OTÉK gazdasági rendeltetésű erdőterületi kategóriát nem használ, helyette minden erdőterületet, amely védelmi vagy rekreációs célokat nem szolgál, egyéb erdőterületbe kell besorolni.

1.5o „N” jelölés törlése (Má1-N, Eg2-N, Ev-N): A korábbi terv Má, Eg, Ev övezetek „N” indexeléssel látott el, melyre vonatkozóan az adott övezetben épület elhelyezhetőségét tiltja. A tervezet nem használja ezt az indexelést.

1.5p Általános mezőgazdasági területeket érintő módosítások: A tervezet felülvizsgálta és természetvédelmi, tájképi és településképi szempontot szem előtt tartva módosítja az általános mezőgazdasági területek övezeti besorolását.

1.5q Kertes mezőgazdasági területek övezeti felbontása: A korábbi terv a zártkerti részen lévő kiskertes területeket Mke övezetbe sorolja. A terület természetvédelmi területtel érintett. A tervezet az Mke övezetet 2 alövezetre bontja, aszerint hogy érintett-e vagy sem természetvédelmi területtel.

1.5r Gksz2 → Gksz-1: A korábbi terv nem tartalmazott Gksz1 jelű építési övezetet, ezért a „2” index helyett „1” kerül megjelölésre.

1.5s Lf1, Lf2, Lf3, Lf4, Lf5, Lf6, Lf7 helyett Lf1, Lf2, Lf3: A korábbi terv a falusias lakóterületeket 7 féle építési övezetre bontotta, melyek előírásai között legtöbb esetben kizárólag a kialakítható telekméret került eltérően meghatározásra. Nem indokolt ilyen sokféle övezet használata, ezért a tervezet a 7 helyett 3 félért határoz meg.

A környezeti értékelés a településtervben foglaltak megvalósulása során várható környezeti következményeket hivatott feltárni és a tervet ennek alapján értékelni a környezeti szempontoknak a döntéshozatali folyamat minél korábbi fázisában történő integrálása és a környezetvédelmi szempontból előreláthatóan káros hatásokkal járó folyamatok kiszűrése érdekében. Az értékelés célja, hogy a tervbe szükség esetén olyan további intézkedések, feltételek kerüljenek beépítésre, melyek a környezeti elemek védelmét, a környezet károsodásának elkerülését biztosítják.

A településterv egy változatban készült a hivatkozott tervdokumentációk felhasználásával. Mivel a tervezett módosítások a tervnek csak kisebb, térben elkülönült részleteit érinti, így különböző változatokat nem vizsgáltunk. A környezeti értékelés során olyan információ, állapot jellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településterv készítése során a változtatások alakítását. A terv módosításainak részletes környezetvédelmi értékelésére a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírása szerinti tartalommal készült fejezetben kerül sor.

1.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A településterv tartalmáról általánosságban elmondható, hogy a módosítások lokálisan kis területi egységeket érintenek, jellegüknél fogva nem változtatják meg a település tájszerkezetét, a zöldterületek struktúrájában jelentős változás nem következik be. Környezetvédelmi szempontból összességében a tervben foglalt területhasználati módosítások a megalapozó vizsgálatokban részletezettekhez képest a település egészére nézve jelentős változást nem eredményeznek.

1.3 A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a településterv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

A környezeti értékelés 4.4. fejezete bemutatja a tervezési terület jelenlegi környezeti állapotát.

1.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

- a) *A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot*

A településterv meghatározott fejlesztési javaslatai és céljai környezetvédelmi szempontból összhangban vannak a releváns tervekkel, különösen az Országos Területrendezési Tervvel és a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal (NKP V.).

- b) *A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése*

A településterv részletes környezetvédelmi értékelése a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírása szerinti tartalommal készült II. fejezetben kerül sor.

- ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása*

A településterv végrehajtása során a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályi és műszaki előírások betartása esetén a környezeti elemeknek a környezeti értékelés 4.4. fejezetében részletezett állapotában jelentős változás várhatóan nem fog bekövetkezni.

- bb) és c) pontok*

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. mellékletében előírt tartalommal készített fejezetben került részletezésre.

1.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

- a) *azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek*

A településterv végrehajtása során a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályi és műszaki előírások betartása esetén a környezeti elemek állapotában jelentős változás várhatóan nem fog bekövetkezni.

- b) *azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.*

A településtervben foglaltak lokálisan az adott települési környezetben a megengedett mértékű, kockázatok nélküli környezetterhelésekkel valósíthatók meg és tarthatók fenn.

1.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

A módosítással érintett területek lokálisan kis területi egységeket érintenek. Jellegüknél fogva nem változtatják meg a település tájszerkezetét, zöldterületek struktúrájában jelentős változás nem következik be. Környezetvédelmi szempontból összességében a településterv a helyzetértékelési munkarészben részletezettekhez képest a település egészére nézve

számottevő változást nem eredményez. A településtervben foglalt fejlesztési tervek megvalósulása során jelentős kedvezőtlen környezeti hatással nem kell számolni.

1.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A környezeti elemekre vonatkozó javasolt védelmi intézkedések a környezeti értékelés 4.6 fejezetében kerültek meghatározásra, mely intézkedések a tervezési fázisban, a kivitelezés ideje alatt és azt követően egyaránt relevánsak.

1.8. Az 1.1-1.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

A településterv figyelembe veszi az időközben bekövetkezett jogszabályi módosításokat, az országos és megyei tervben történő változásokat és a település fejlesztési koncepciójának változásait. A tervben foglaltak lokálisan az adott települési környezetben a megengedett mértékű, kockázatok nélküli környezetterhelésekkel valósíthatók meg és tarthatók fenn. A környezetvédelmi szabályozás tekintetében a mindenkor aktuális országos jogszabályi előírásokat, illetve a jelenleg hatályos településrendezési eszközök előírásait kell alkalmazni.

2. Környezeti értékelés (2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. melléklete szerint)

2.1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

Pálfa község 2021-ben új településterv elkészítéséről döntött. A környezeti vizsgálathoz felhasználtuk a településterv 2022-ben készített megalapozó vizsgálatát, valamint a tervező által rendelkezésre bocsájtott alátámasztó javaslat tervezetet. A környezeti értékelés vizsgálja a szabályozási terv módosításának környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. A benyújtandó terv *az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet* hatálya alá tartozik. A dokumentáció elkészítésénél a hivatkozott rendelet 4. számú melléklete szerinti tagolást követtük.

2.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A településterv elkészítési folyamatában a környezeti értékelés alapját képezi a tervben foglalt célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározása. A környezeti értékelés a jogszabály által előírt államigazgatási szervek előzetes véleményeiben adott szakági elvárásait is figyelembe veszi.

2.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapot jellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna az eljárás során a módosítások alakítását.

2.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétel, az indokok összefoglalása

Az érintett népeességnek, szervezeteknek, érdekképviselői szervezeteknek az eljárás kezdetén előzetes véleménynyilvánítási lehetőségük volt. Az érintettek tájékoztatását a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai, valamint a partnerségi egyeztetésről szóló szabályok szerint az Önkormányzat végzi. Az egyeztetéseken a terv tartalmával kapcsolatos kifogás nem érkezett. A környezetvédelmi szempontok vizsgálatában érintett hatóságok előzetes tájékoztatási szakaszban megküldött véleményeit a terv figyelembe vette.

2.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban, a publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent, ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat, a helyszíni bejárások és lakossági egyeztetések tapasztalatait használtuk fel, mivel ezek a tervezési területek adottságait figyelembe véve, elégséges információval szolgáltak a megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez. A felmerült bizonytalansági tényezők a módosítási területeken tervezett tevékenységekkel kapcsolatosak, mivel azok pontos paraméterei jelenleg nem ismertek.

Az előírányzott beavatkozások nem a konkrét tervezett létesítményeket és tevékenységeket szabályozzák, hanem meghatározzák azokat az építési feltételeket, amelyek betartásával a területen fejleszteni lehetséges. A különböző területfelhasználási egységeken belül azonban, főleg a fejlesztést célzó területeken – mivel az ott elhelyezendő létesítmény funkciója és környezetterhelése a tervezés jelen fázisában nem ismert – az adott létesítmény és tevékenység hatósági engedélyezési eljárásánál kell a környezetvédelmi érdekeket következetesen érvényesíteni. A környezetvédelmi érdekek érvényesítésére az adott létesítmény és tevékenység engedélyezési eljárásainak minden szakaszában lehetősége van az eljáró hatóságnak.

3. A településterv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

3.1 A településterv kidolgozása során szükséges és tervezett módosításának ismertetése

Ebben a fejezetben Pálfa község településtervének jelen dokumentációban részletezett módosítási pontjaihoz végeztük el a környezetvédelmi értékelést arra vonatkozóan, hogy a tervben foglalt módosítások összességében milyen mértékben befolyásolják a környezeti elemek állapotát. Az értékelést a 2023. áprilisban hatályos környezetvédelmi jogszabályok és előírások figyelembevételével végeztük el.

Pálfa község területén a környezeti elemekre (levegő, felszíni és felszín alatti víz, valamint a földtani közeg) vonatkozóan a mindenkor hatályos jogszabályokban meghatározott előírásokat és határértékeket kell irányadónak tekinteni. Az értékelésnél alapvetően feltételeztük, hogy a tevékenységek engedélyezésénél a hatóságok a környezetvédelmi jogszabályokban foglalt előírások betartásának érvényt szereznek. A terv tartalma a valóság talaján mozogva rögzíti a szükségletekből és az adottságokból eredő, logikus fejlesztéseket. A szükségletekhez való alkalmazkodás környezettudatos lépésnek tekinthető.

A településterv elkészítése figyelembe veszi az országos és megyei tervben történő változásokat, elkészítésének célja a jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelés. A terv tartalmát tekintve lokálisan a megengedett mértékű, kockázatok nélküli környezetterhelésekkel valósítható meg és tartható fenn.

3.2. A településterv környezeti értékelés szempontjából fontos céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

Pálfa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy új településtervet készít, tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelően új, digitális terv készítése kötelező. Az új településterv a jogszabályi kötelezettség mellett a település fejlesztésének lehetőségét biztosítja. Az 1.1 pontban bemutatott módosítási pontok alapján a terv tartalmaz kialakult állapotnak, tényleges területhasználatnak való megfelelést biztosító módosításokat, fejlesztési szándék alapján meghatározott módosításokat, az új OTÉK előírásaiból következő módosítások, zöldterületeket érintő módosítások, közlekedési infrastruktúrát érintő módosítások, valamint számos építési övezet átsorolásával nem járó módosítás, övezeti megnevezések pontosítása (HÉSZ-t érintő módosítások) is bekerült a tervezetbe.

3.3. A településterv összefüggése más releváns tervekkel

- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
- a 2021-2026. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program V.
- a 2021-2026. közötti időszakra szóló Nemzeti Természetvédelmi Alapterv V.
- Tolna Megye Területrendezési Terve (2020.)
- Tolna Megye Területfejlesztési Konceptiója (2021-2030)
- Tolna Megye Területfejlesztési Programja (2021-2030)
- Magyarország vízgyűjtő gazdálkodási terve (2021)
- Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve (2020)

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában. Az ország településein, az egyes térségekben a területfelhasználásra és az építésre vonatkozó szabályokat e törvény rendelkezésével összhangban kell kialakítani. A 2021-2026. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP V.) több alapelvet határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településterv készítése során is.

A településterv környezetvédelmi általános céljait a Nemzeti Környezetvédelmi Program fő céljaival összhangban a következők szerint lehet összegezni:

- az egészséges környezet feltételeinek biztosítása
- a megfelelő életminőséget biztosító környezeti állapot megőrzése
- az élő és élettelen környezet természetközeli állapotának megőrzése
- a természeti erőforrásokkal való takarékos, értékvédő gazdálkodás
- a gazdasági fejlődés és a környezet harmonikus viszonyának megvalósítása

A településterv a magasabb szintű, a tervhierarchiában megjelenő tervekkel, programokkal összhangban van.

3.4. A tervváltozatok közötti választás indokai

A településterv egy változatban készült a hivatkozott tervdokumentációk felhasználásával. Mivel nem készültek különböző változatok és a módosítással érintett területek a tervnek csak kisebb részleteit érintik, így különböző változatok vizsgálata nem releváns.

4. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

4.1. A településterv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns környezet- és természetvédelmi célokkal

A településterv céljai nem ellentétesek a tervhierarchiában magasabb szinten levő tervekkel, programokkal és azokra nincsenek befolyással. A terv figyelmet fordított a magasabb rendű területrendezési terveknek való megfelelésre.

4.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a településtervben

A településtervben a hatályos környezetvédelmi jogszabályokban megkövetelt állapotok elérése, valamint kedvező környezeti állapot elérése, fenntartása, illetve a lehetőségekhez mérten javítása a cél. A településterv több esetben kijelölt új beépítésre szánt területet, így a 2018. évi CXXXIX. törvény 12.§ (3) bekezdés alapján a területnövekmény 5%-a zöldterület kijelöléssel megvalósult. A helyi építési szabályzat környezetvédelmi szempontból megfelelő keretet szab ahhoz, hogy a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területeken tervezett létesítmények megvalósításakor elegendő mozgástér és egyben szükséges kötöttség legyen a környezetvédelmi előírások teljesíthetőségéhez, figyelemmel a természeti és táji szempontból értékes területek védelmére, a települési zöldfelület fejlesztésére, a levegő-, zaj-, a talaj, valamint a felszíni és felszín alatti vizek védelmére.

A módosítási területek között többségében vannak a pozitív hatást eredményező változások. A zöldterületi kijelölés, a közterületek rendezése, és a valós területhasználatnak megfelelő övezeti pontosítások kedvező irányú változásnak tekinthetők. A módosítással érintett területek elhelyezkedését és területhasználati jellegét figyelembe véve a település egészére vonatkoztatva a településtervben foglaltaknak jelentős környezeti hatása nincs.

4.3. A településterv céljainak egymás közti, illetve releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A településtervben meghatározott fejlesztési javaslatok és célok környezetvédelmi szempontból összhangban vannak a releváns tervekkel, különösen az Országos Területrendezési Tervvel, Tolna Megye Területrendezési Tervével, a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal (NKP V.), Nemzeti Természetvédelmi Alaptervvel (NTA V.).

4.4. A jelenlegi környezeti állapot ismertetése, a településterv elkészítése során figyelembe vett meglévő környezethasználatok

Talaj-, felszíni és felszín alatti vízvédelem

A települési terület földtani felépítését fiatal geológiai korú laza üledék általános jelenléte jellemzi. A terület sajátosságai a változatos táblarögök, melyek erdős hegyhátakra, keskeny vízválasztó gerincekre és meredek lejtőkkel határolt tanúhegyekre oszlanak fel. A felszínfejlődést elsősorban az eróziós vízmosások, lösz-szurdokok, eróziós és deráziós

völgyek határozzák meg. A típusos lösztakarót túlnyomórészt mészlepedékes csernozjom talaj és barnaföld borítja.

A településhez tartozó földrészletek nem szerepelnek a gravitációs tömegmozgások és földtani veszélyforrások kataszterében. Állékonysági és stabilitási problémák a térségre jellemző természetes helyzetű és állapotú köztérben nem ismeretek. Pálfa területén az Országos Felszínmozgás Kataszter alapján aktivitást mutató felszínmozgással érintett terület nem található. Az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban nem szerepelnek Pálfához tartozó földrészletek.

A térség legjelentősebb vízfolyásai a Sió- és a Sárvíz-csatorna, a Duna jobb parti vízrendszeréhez tartoznak, de egyéb nagyobb, bővízü patak nem található a település környezetében, mely a csapadékvizek fő befogadója lenne, így azok a lefolyástalan területen helyben maradvá szikkadnak el. A településen nagyobb állóvíz nem található. A község belterületi csapadékvíz-elvezetése döntően nyílt árokrendszerrel történik. A település domborzati viszonyainak megfelelően a csapadékvizek a mélyebb fekvésű területek (belterület) irányába vezetődnek, majd pontszerű befogadókban szikkadnak el.

A talajvíz mindössze 2-4 m között fordul elő, kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű, keménysége Pálfa térségében jelentős. A rétegvíz készlet rendkívül csekély.

Az Országos Területrendezési Tervvel összefüggésben a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról vízminőség-védelmi terület övezetét jelölte ki a település területén, a központi belterületen és Felsőrácegresen. A 219/2004. (VII.21.) Korm.rendelet 2. melléklete alapján a közigazgatási terület a 2a – 20 mm-nél nagyobb utánpótlódású területek és a 2c – fő vízadó 100 m mélységen belül kategóriákba sorolt. A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Pálfa érzékeny területen helyezkedik el. A közüzemi ivóvízellátást a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. szolgáltatja. A községi vízbázis védelembe helyezésre került, a vízmű külső, A és B hidrogeológiai védőidoma lehatárolásra került.

A település területe a Duna részvízgyűjtőn, az 1-11 Sió vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen foglal helyet. Pálfa területén keresztülhalad a Sió 60+080-69+400 km szelvények közötti szakasza. A Vízügyi Igazgatóság nyilvántartása alapján a település keleti részét érinti a rendszeresen belvízjárta terület övezete, a 04.04. sz. Szekszárd-Simontornyai belvízvédelmi szakasz 04.04.05. sz. Pálfa és 04.04.06. sz. Simontornyai őrvjárása, valamint a 04.05. sz. Cece-Ősi belvízvédelmi szakasz 04.05.01. sz. Cecei őrvjárása. A Sió bal partja a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett területként is lehatárolásra került.

A települési területen a Sió bal partján a 04.07. sz. Kölesd-Simontornyai elsőrendű árvízvédelmi töltések nyújtanak védelmet, másodrendű árvízvédelmi töltésként funkcionál a Pálfa és Vajta összekötő mellékút ártéri szakasza. Pálfa közigazgatási területe a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet alapján belvízzel enyhén veszélyeztetett település.

A település a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III.14.) Korm.rendeletben felsorolt folyószakaszokhoz rendelt nagyvízi mederrel szintén érintett (a Kapos-torkolat és Nádor-csatorna nagyvízi mederkezelési tervével).

Levegőtisztaság-védelem

Pálfa a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet kategorizálása alapján az ország olyan egyéb területei között szerepel, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba. A közlekedésből származó levegőszennyezés a Vajtától idáig húzódó 63-as főútból kiágazó 6311-es út mentén okoz leginkább problémát, az átmenő forgalomból következően, észak-déli irányú közúti kapcsolatokat a Harc-Simontornya közti 6317-es út biztosít a településnek.

A település területén gazdasági, kereskedelmi telephelyek, utak, kiszolgáló építmények, ill. egyéb levegőterhelő források találhatóak (terménytároló, természsárító, gépműhely-géptároló), valamint az állattartáshoz kapcsolódó telephelyek és objektumok emelendők ki. A településen sertéstelep, szarvasmarha és juhtelep található. A községben bejelentett légszennyező pontforrások üzemelnek (045/14 hrsz-ú ingatlan - terménytisztító- és természsárító telephely, 681 hrsz-ú ingatlan – természsárító telephely).

Hulladékgazdálkodás

Az Önkormányzat a települési szilárd hulladék gyűjtésére, szállítására és ártalmatlanító helyre történő elhelyezésére irányuló közszolgáltatási szerződést kötött a VERTIKÁL-Alisca Terra Konzorciummal. A településen állati hulla gyűjtőhely nem található, a helyben keletkező állati hulladék elszállítását egyedi megrendelés alapján az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi. A község területén jelenleg nem található illegálisan lerakott lakossági kommunális, vagy építési hulladék. A külterületen 2021-ben három illegális hulladéklerakó került felszámolásra (049/27, 056, 017 hrsz-ú ingatlanokon).

Zaj és rezgés elleni védelem

Pálfa nem tartozik kiemelten zajterhelt települések közé. A községben a közlekedésből eredő zajterhelés emelendő ki, az átmenő forgalomból következően, vasúti megállóhely nincs a településen. A környezetvédelmi információs rendszer nyilvános adatai alapján a község területén két zajkibocsátási határértékkel rendelkező üzemi zajforrás található (Pálfa 681, 517/1-517/2 hrsz.). A telephelyek vonatkozásában a megállapított határérték betartása minden üzemi körülmény esetén kötelező.

Belterületen az alapzaj mértékét a közúti közlekedés, a gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató létesítmények, valamint a használati zajösszetevők határozzák meg, míg külterületen ugyancsak a közlekedés, a mezőgazdasági területhasználatból eredő zajösszetevők jelentik. Környezeti zajprobléma az érintett területeken nem ismert.

Épített környezet védelme

Műemlékek, helyi egyedi védelem alatt álló épületek, helyi területi védelem alatt álló területek

A település területén országos védelem alatt álló műemlék a római katolikus templom (1 hrsz.), (törzsszám: 4192, azonosító: 8711, bírsági kategória: II.). A templom ex-lege műemléki környezete (2, 5/7, 25/1, 26, 374, 375/1, 375/2, 304/1, 304/2, 5/8 hrsz.), azonosítója 22227 a TMK Örökségvédelmi Hatóság előzetes adatszolgáltatása alapján. A község területén 14 db helyi egyedi védelem alatt álló épület található. Helyi területi védelem alatt álló területek: az Arany J. u. által délről és nyugatról határolt tömb, a Kossuth utca, a Kossuth utca északi és déli oldalán elhelyezkedő telkek egy része, valamint Felsőrácegresen Illyés Gyula iskolája és közvetlen környezete.

Világörökségi várományos terület

Pálfa területén világörökségi várományos helyszín nincs bejegyezve a 27/2015. (VI.2) MVM rendelet alapján.

Régészeti értékek

A község területén 25 db azonosított régészeti lelőhely található az Örökségvédelmi Hatástanulmány alapján. A 47018 azonosítószámon nyilvántartott Pálfa, Téglás-dűlő egyedileg védett régészeti lelőhely, ahonnan középkori templom és kolostor nyomai ismertek.

Táj- és természetvédelem

Pálfa tájképvédelmi övezete a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet mellékletében lehatárolt terület, mely a közigazgatási határok mentén (nyugaton és dél-keleten) jelenik meg. Nemzetközi jelentőségű természetvédelmi területek az úgynevezett Natura2000 területek, természetvédelmi területek, Pálfa közigazgatási határán belül található a Kisszékelyi-dombság különleges madárvédelmi terület és különleges természetmegőrzési terület. Országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezete is érinti a bel- és külterületet. Ex lege védettség a közigazgatási területen nem jelentkezik. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület sem található területén. A település a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén foglal helyet, azonban Nemzeti Park övezet területe nem érinti. Egyedi tájérték, illetve natúrpark sem érinti a község környezetét.

4.4.1. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg

Jelen tervezetben az érvényben lévő környezetvédelmi szempontú jogszabályokban megkövetelt állapotok elérése, valamint a kedvező környezeti állapot elérése, fenntartása, illetve a lehetőségekhez mérten javítása a cél. A kijelölt övezetek elsősorban a területek magasabb települési, társadalmi vagy gazdasági értékének realizálását jelentik, illetve eredményezik. A településterv tartalmának a település egészére vonatkoztatva nincs jelentős környezeti hatása. Megvalósítása során a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályi és műszaki előírások betartása esetén a környezeti elemeknek állapotában jelentős változás várhatóan nem fog bekövetkezni.

4.5. A településterv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

4.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A tervben foglalt módosítási területek közül az új beépítésre szánt terület kijelölésével járó, gazdaságfejlesztési célú módosítási pontokban foglaltak eredményezhetik természeti erőforrások közvetlen igénybevételét. A fácántelep, a mezőgazdasági üzemi terület, új piac kijelölés esetében vizsgálandók a területek elhelyezkedését figyelembe véve a belterületi ingatlanok esetében jelentkező zajvédelmi, illetve levegővédelmi hatások. A település egészére vonatkoztatva a fejlesztések kivitelezésének és üzemelésének környezeti hatása csekély. A zöldterületeket megszüntető módosítások esetében a tervi korrekció a jelenlegi és a jövőben megvalósítani kívánt területhasználatot rögzíti, az érintett ingatlanokon ugyanis nem alakult ki összefüggő zöldterület. Összességében a módosítási pontokban foglaltak

megvalósulásával a környezeti elemek állapota a környezeti értékelés 4.4. fejezetében részletezettekhez képest várhatóan jelentősen nem fog változni.

4.5.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi, gazdasági folyamatokat ösztönző tényezők a településtervezés megvalósítása során

A tervezetben kijelölt területfelhasználási övezetek a környezetvédelmi előírások következetes betartása esetén, jelentős környezetterheléssel nem járnak, így nem indukálnak negatív környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatokat.

4.6. A tervezett módosítások megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

Jelen fejezetben a településtervezés környezeti hatásait vizsgáljuk a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, a természetvédelmi területek állapotára az érintett lakosság egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzetére, valamint a kulturális örökségre vonatkozóan. A terv legfőbb elemeit az 1.1 fejezetben foglaltuk össze. A módosítási pontok nagy száma indokolja a módosítások jellegének megfelelően történő csoportosítást. A környezeti hatással nem járó módosítások értékelésére nem kerül sor.

Funkcióváltással járó módosítások – önkormányzati területek fejlesztése, gazdaságfejlesztés: 1.1a 1.1c, 1.1d, 1.2f, 1.3f, 1.3j

Jelen felülvizsgálat során az 1.1c és a 1.1d jelű módosítási elemek a gazdaságfejlesztést célozzák. A helyi gazdaságfejlesztéssel az adott gazdasági tevékenység eredményei helyben hasznosulnak támogatva a helyi piacot, ösztönözve a helyi vállalkozásokat a helyi közösség érdekében. Akkor működik jól, ha soktényezős: ha a gazdaságiak mellett társadalmi, környezeti szempontokat is figyelembe vesz. Minden esetben szükséges, hogy a helyi erőforrások megőrzése és fenntartható használata, valamint a helyi lakosság igényeinek, szükségleteinek kielégítése úgy történjen, hogy az hosszú távon összhangban legyen a fenntarthatóság követelményeivel. A levegővédelmi követelmények betartása szükséges **új légszennyező forrás** létesítésekor és a **már meglévő forrás működése alatt** a hatásterületen. A gazdaságfejlesztés során hosszú távú hatásként említjük meg a közlekedési **forgalom növekedését** (levegő- és zajterhelés), ez azonban nem prognosztizálható olyan mértékűnek, ami környezeti konfliktust okozna, vagy olyan egészségügyi hatást fejtene ki, ami a társadalmi szférára negatív következménnyel járna. A gazdaságfejlesztésben érintett vállalkozások esetében a **keletkező hulladék mennyisége** a fejlesztések jellégéből fakadóan nem várható. Erdőterület kijelöléssel történő kompenzáció az új beépítésre szánt terület kijelölések esetében megvalósul.

A felsorolt módosítási pontok esetében szükséges figyelemmel lenni **a zajtól védendő lakóingatlanokra**, ahol a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. mellékletében foglalt **határértékeket betartani szükséges** a fejlesztés helyszínén, ennek figyelembevételét javasoljuk a fejlesztés tervezésénél. A fejlesztések forgalomnövekedést eredményezhetnek, mely azonban csak nappal jelentkezik, ezért zavaró hatása nem aggályos. Az üzemelésből fakadó **zajterhelés**, esetleges **légszennyezés nem valószínűsíthető**. Az új beépítésre szánt területek kijelölése legtöbb esetben lakóterülettől viszonylagos távolságban történt (az 1.1 d. jelű módosítási pont esetén szomszédos a lakóterülettel azonban szabályozási elemmel (be

nem építhető terület jelölésével) nem kerülhet épület a területre), így a védendő lakóingatlanokra várhatóan zavaró hatást nem gyakorolnak.

A község jellegzetes **építészeti arculatát meg kell őrizni**. A fejlesztések során elkerülve a kedvezőtlen településképi látványt, megfelelő tájba illesztést kell megvalósítani, ennek érdekében a gazdasági területek határa mentén beültetési kötelezettséggel terhelt területet jelöl a terv. Az új létesítmények elhelyezésénél fontos szempont kell, hogy legyen, a takarás biztosíthatósága annak érdekében, hogy a lakó- és közterületekről ne jöhessen létre kedvezőtlen rálátás.

Közlekedési infrastruktúrát érintő változások, közterület-szabályozás: 1.4a, 1.4b, 1.4c, 1.4d

A települési közlekedési infrastruktúra felülvizsgálatra került a településtervezés készítése során. A funkciót vesztett, jövőben funkcióval már nem rendelkező utak korrekciója történt meg, valamint a terven nem szereplő, de működő közterületek feltüntetése történik meg, a külterületi kiszolgáló utak leszabályozása is a meglévő állapotot rögzíti, illetve a térségi kerékpárutak magasabb szintű tervekben szereplő tervezett szakaszai kerültek feltüntetésre a szabályozási terven. **A közlekedési infrastruktúrát érintő módosítások környezeti hatással nem járnak.**

Valós területhasználathoz illeszkedést, kialakult állapotnak való megfelelést biztosító módosítások: 1.1b, 1.2a, 1.2j, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3g, 1.3h, 1.3k, 1.3l

A **felsorolt módosítási pontok** a meglévő állapotnak megfelelően biztosítják a valós területhasználathoz illeszkedést, **nem járnak környezeti hatással.**

OTÉK előírásai alapján indokolt módosítások: 1.2d, 1.2e, 1.2i

A hatályos OTÉK alapján szükséges módosítási pontok **környezeti hatással nem járnak.**

Magasabb rendű területrendezési terveknek való megfelelés: 1.2k

A térségi kerékpárút jelölése a **megyei területrendezési tervvel való összhang megteremtését célozza.**

Zöldterületi övezetet, erdőterületet érintő módosítások: 1.2b, 1.2c, 1.2f, 1.2g, 1.2h, 1.3d, 1.3i, 1.3l, 1.3m

A község zöldterületei a településtervezés készítése során feltérképezésre kerültek. **A valós állapotnak és az Önkormányzat jövőbeli elképzelésének megfelelően kerültek rögzítésre a zöldterületek.** A község zöldfelülettel való ellátottsága klimatikus kondicionáló hatása mellett a települési élhetőség, valamint településképet javító hatása szempontjából sem elhanyagolható jelentőségű, az ellátottság – a biológiai aktivitás érték szinten tartásával – nem mozdul el negatív irányba. A tervezett változtatásokat, fejlesztéseket, új létesítményeket csak a legszükségesebb mértékű termőföldkivonással, zöldfelület csökkentéssel szükséges megvalósítani, így a lakosság természetes élettere is csak a lehető legkisebb mértékben csökken.

A települési zöldfelületeket megszüntető hatású módosítási pontok aránycsökkenést okoznak, mely kieső felületet területi arányban pótolni kell, például a gazdasági területek ingatlanhatárai mentén védő fásítással, mely zajvédő eszköz is egyben. A törlésre kerülő zöldterületek valójában a korábbi terv által kijelölt, legtöbb esetben utcák teresedésében kijelölt zöldterületek. Közkerti funkciót kis méretükből fakadóan nem tudnak betölteni. A megszüntetésre kerülő zöldterületi övezetek lokálisan kedvezőtlen hatásúak a rekreációs funkció tekintetében, azonban ezen övezetek területi arányban pótlásra kerültek.

Építési övezeti átsorolással nem járó módosítások: 1.5n, 1.5o, 1.5p, 1.5q, 1.5r, 1.5s

Az építési övezeti átsorolással nem járó **módosítási pontok övezeti korrekciókat tartalmazznak**, környezeti hatással nem járnak.

Összességében megállapíthatjuk, hogy kimagasló környezeti terhelés nem jelentkezik a módosító indítványok által. Az új beépítésre szánt terület kijelölések területi léptéket képviselnek, természetvédelmi területet, helyi védett területet nem érintenek, azokra jelentős hatást nem gyakorolnak. Az új beépítések esetében a természeti tájjal szorosabb összefüggésben működő területeken mindenképpen változás következik be (hagyományos tájhasználat eltűnése, változása). Új környezeti konfliktust eredményező, vagy meglévőt fokozó elem jelen vizsgálat során nem került elő. Megállapítjuk továbbá, hogy a fejlesztéseket a meglévő adottságokra alapozták, megvalósításuk során nem kell számolni jelentős tájterhelést eredményező beavatkozásra.

4.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés

4.6.1.1. a környezeti elemre (talajra, levegőre, felszíni és felszín alatti vízre, tájra, épített környezetre, emberi egészségre)

A településterv fő alappilléreinek tekinti a kialakult környezeti elemek megőrzését, legalább szinten tartását, hosszútávon pedig mindezek javítását irányozza elő. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés a funkcióváltással járó módosítások (önkormányzati területek fejlesztése, gazdaságfejlesztés) esetén várható, melyek a következők: **1.1a 1.1c, 1.1d, 1.2f, 1.3f, 1.3j, 1.4b** jelű módosítási pontok.

A vizsgálandó módosítási pontok részletes ismertetése

Illyés múzeum területének rendezése (1.1a, 1.4b)

A felsőrácegresi Illyés Múzeum környezetében rendezésre kerülő területhasználatok az Önkormányzat döntése és fejlesztési elképzelése alapján kerültek meghatározásra. Egyrészt a különleges bemutatóterület dél felé történő kibővítése történik meg, másrészt a szomszédos 1376 hrsz-ú zöldterületként kijelölt ingatlan kerül átsorolásra mezőgazdasági övezetbe, hiszen zöldterületként való használata a jövőben nem tervezett. A múzeum területén belül javasol a terv zöldfelület-fejlesztést, valamint a beépítésre szánt terület kijelölés miatt a környező telekhatárok mentén is zöldterületet jelöl az új terv. Előbbieken túl az Illyés múzeumtól nyugatra tervezett, szántóföldeken keresztül jelölt 8 méteres út is törlésre kerül. A módosítási

pont a meglévő területhasználatnak és a jövőbeli terveknek megfelelően módosítja a korábbi terv övezeteit, a területen tervezett új épületről vagy új létesítményről nincs tudomásunk.

Mezőgazdasági telephely fejlesztése (1.1d)

Alkotmány utca nyugati végén az utca egy mezőgazdasági telephelyre vezet be, egyéb közlekedés szempontú szerepe nincs. A telephely tulajdonosa szeretné az út ezen szakaszát a telephelyéhez csatolni. Az út megszűnésével beépítésre szánt terület kijelölése történik, azonban új létesítmény várhatóan a területen nem épül. Az út megszűnésével a mindaddig elválasztott telephelyrészek a jövőben egy egységet tudnak képezni. A beépítésre szánt kijelölés miatt szükséges kompenzáció véderdő kijelölésével történik a 045/11 hrsz-ú földrészleten. A telephelyet kettészelő törlésre kerülő út egy részének igénybevételével kijelölt véderdő környezetvédelmi szempontból a környező területek gazdasági jellegére tekintettel pozitív változásnak tekinthető.

Fácántelep (1.1c és 1.3j)

A Gip építési övezetbe tartozó 012/2 hrsz-ú és a régi terv szerint Ev-N jelű övezetbe tartozó 041/2 hrsz-ú földrészleten jelenleg fácántelep működik. Az üzemeltető részéről igény merült fel a két terület egy egységként való használatára, mely során a 041/2 hrsz mellett a két területet elválasztó 042 hrsz-ú út is átsorolásra kerül beépítésre szánt területbe. A két területet elválasztó 042 hrsz-ú önkormányzati útnak funkciója nincs, önkormányzat az út törlését támogatja. A 042 hrsz-ú út részben Ev, részben Gip, részben pedig Gá területbe kerül átsorolásra. A módosítási pont célja, hogy a fácántelep területe egy egységként kezelhetővé váljon, az átsorolás következtében a jelenlegi területhasználatban nem következik be változás. A véderdő kijelölése a 042 hrsz-ú megszüntetendő út egy részének igénybevételével megtörténik.

Piac kialakítása (1.2e)

Az Önkormányzat a 340 hrsz-ú ingatlanon piacot kíván kialakítani, ennek megfelelően a korábban zöldterületi övezetbe sorolt ingatlan különleges beépítésre nem szánt területbe kerül besorolásra. A terület jelenleg használaton kívül áll. A kijelölt terület településközponti vegyes területi övezettel szomszédos, a terület védendő lakóingatlanokkal közvetlenül nem határos.

Pihenőpark létesítése (1.3f)

Önkormányzati tulajdonú, Sió-partján fekvő, erdő művelési ágban lévő 0101 hrsz-ú ingatlanon az Önkormányzat pihenést, rekreációt szolgáló létesítmények elhelyezését tervezi. A területen tervezett létesítményekről nem áll rendelkezésre információ, de tekintettel arra, hogy az átminősítésre kerülő terület beépítésre nem szánt területbe kerül átsorolásra, a meglévő fás vegetáció várhatóan nem sérül. A felszíni vizek veszélyeztetése vagy szennyezése a tervezett tevékenységekkel fakadóan nem várható, a Sió védelme biztosítható.

A környezeti elemek vonatkozásában várható környezeti hatások

Talaj-, felszíni- és felszín alatti vízvédelem

Termőföldek igénybevételére beépítésre szánt terület kijelölések esetében sor kerülhet. A módosítási pontok átlagosnál jobb minőségű termőföld más célra hasznosítását nem eredményezik. A fejlesztési területek kijelölése a termőföld megújulását nem korlátozzák, a tervezet által kijelölt területek a település céljainak elérését szolgáló, társadalmi-gazdasági előnyöket kínáló lehetőségek. Kijelenthető, hogy a tervezett módosítások a természeti erőforrások megújulását nem korlátozzák.

Ásványi nyersanyag-gazdálkodási területeket a tervezési helyszínek nem érintenek, így a fejlesztések megvalósítása az ásványkincsek kitermelését nem korlátozza. A talaj állapotát veszélyeztető tényezők sok esetben megegyeznek a felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető tényezőkkel, ezért a vízminőség-védelmet biztosító előírások egyben a talaj védelmét is szolgálják. A humusz védelme érdekében különböző létesítmények elhelyezésekor a terület előkészítése során a beruházónak a termőföld védelméről, összegyűjtéséről, megfelelő kezeléséről gondoskodnia kell. A területhasználatok tervezett módosulása és fejlesztése nem tekinthető a talaj és a vizek állapotát veszélyeztető új tényezőnek.

A pihenőpark tervezési területe a Sió partján található, így a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet előírásait szükséges alkalmazni. A felszín alatti vizek védelme érdekében alkalmazni kell a 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet előírásait. A földtani közeg és a felszín alatti vizek szennyeződéserőssége, védelme szükségessé teszi, hogy a beépítésre kerülő területek, továbbá új tevékenység folytatása csak a talaj és a felszíni vizek szennyezését kizáró módon történjen.

Az új beépítésre szánt területeken a felszíni vizeket és felszín alatti vizeket normál körülmények között nem éri közvetlen hatások. Havária esetén szintén kicsiny a felszíni és felszín alatti vizeket érő közvetett hatások mértéke, így a bekövetkező változások elviselhetőnek minősíthetők.

Levegőtisztaság-védelem

Jelen településterv módosítási pontjaiban foglalt fejlesztési területeken légszennyezéssel járó technológia létesítése vagy szállítási tevékenységgel járó fejlesztés nem várható, azonban a kijelölt gazdaságfejlesztési területeken tervezett technológiai specifikációról nincs megalapozott információ. Amennyiben bármely fejlesztés részeként légszennyező pontforrás kerül kialakításra, mely a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, a pontforrás engedélykötelesnek minősül és a vonatkozó levegőtisztaság-védelmi előírásokat egy önálló levegőtisztaság-védelmi engedélykérelemben kell kérelmezni. A pontforrás létesítési engedély iránti kérelmét a beruházónak a pontforrás tényleges kivitelezésének kezdetéig, de legkésőbb a tárgyi használatbavételi eljárás megkezdéséig a pontforrás tényleges műszaki paramétereinek ismeretében kell benyújtania az illetékes környezetvédelmi hatóság részére. A létesítést követően levegővédelmi működési engedélykérelmet kell benyújtani az illetékes környezetvédelmi hatóság részére a pontforrás üzemeltetésére vonatkozóan.

Zaj-és rezgésvédelem

A gazdasági területek üzemeltetési fázisában várható zajterhelés mértéke és a tevékenység zajvédelmi hatásterülete szabványos zajmérés és számítás alapján határozható meg. Az üzemelés fázisában vizsgálni szükséges, hogy a telephely zajkibocsátása a legközelebbi védendő lakóingatlannál biztosan határérték alatt marad-e. A tervezett tevékenységek üzemelése azok jellegéből fakadóan (fácántelep, településközpontban tervezett piac) és tekintettel arra, hogy meglévő telephelyekhez kapcsolódik, a kialakult állapotot nem változtatja meg.

A tervezési helyszínek elhelyezkedése alapján a legközelebbi védendő ingatlanoknál várható zajterhelés becslés alapján a jogszabályban meghatározott határérték alatt lesz a megvalósítást követően is. A zajtól védendő lakóingatlanok vonatkozásában 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. mellékletében foglalt határértékeket betartani szükséges a fejlesztési helyszíneken.

Táj-és természetvédelem

A tervezési területek természeti állapotát a táji helyzetéből fakadó táji adottságai és az azokat befolyásoló antropogén hatások határozzák meg, de hatással vannak rá a környező területek természeti állapota és az azokkal való ökológiai kapcsolata. A tervezett állapot alapján az új beépítésre szánt területeken új épületek építése nem várható. A tárgyi módosítások tájképvédelmi terület övezetét nem érintik.

A pihenőpark üzemelése során az élővilágra hatást fog gyakorolni a közlekedő járművek és emberek okozta zaj, rezgés, jelenlét, valamint a létesítmények látványa is. A tervezett pihenőpark területén belül fás vegetáció található, az élőhelyek megszűnésével, védett állatfajokra gyakorolt negatív hatással nem kell számolni. A tervezési terület közvetlenül érintett ökológiai hálózat részét képező ökológiai folyosó övezetét érinti. A fejlesztés minimális változást eredményez, Natura 2000 területet, egyéb természetvédelmi területet nem érint. A településképi rendelet előírásaival biztosítható a létesítmények tájba illesztése, így a vonatkozó előírásoknak a terület kijelölése megfelel.

Örökségvédelem

Az Örökségvédelmi Hatástanulmány megállapítása szerint a tervezett területhasználatok közvetlen hatást nem gyakorolnak védett építészeti értékekre, régészeti lelőhelyekre. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, ezért a beruházásokat megelőzően már a terület kiválasztás szintjén érdemes tájékozódni a célterület régészeti érintettségéről, és amennyiben ez lehetséges, elkerülni a régészeti lelőhelyet a tervezett beruházással. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon kötelezően el kell kerülni. Ezek az esetek a védett régészeti lelőhelyek, a nyilvántartott tájképi jelentőségű régészeti lelőhelyek és az eredeti összefüggéseiben megmaradt, helyben és fizikai állapotromlás nélkül megőrzendő régészeti emlékek.

Régészeti érdekű területeken tervezett beruházás esetén megelőző régészeti kutatás vagy örökségvédelmi hatástanulmány készítése javasolható. Mivel a tervezés jelenlegi fázisában még nem ismertek a műszaki paraméterek, így a további örökségvédelmi javaslatok a kivitelezési tervek ismeretében a későbbiek folyamán még változhatnak. Amennyiben a

földmunkák során régészeti lelet kerülne elő, az örökségvédelmi törvény vonatkozó előírásaiban foglaltak szerint kell eljárni és haladéktalanul értesíteni kell a jegyző útján az örökségvédelmi hatóságot.

A Kossuth Lajos utcai római katolikus templom műemléki környezete érinti az 1.2c és 1.2d jelű módosítások földrészleteit (5/7, 5/8 hrsz.). A két módosítás a Kossuth Lajos utcai zöldterületek, közterület és vízmű terület valós területhasználat és az OTÉK előírásainak megfelelő területhasználati pontosítását célozza, a műemléki környezetre negatív hatást nem gyakorol.

Környezet-egészségügy, klímavédelem

A tervezett fejlesztések megvalósítása során a helyi lakosság életkörülményeiben változás nem következik be, a tevékenységek a helyi lakosság egészségi állapotát nem befolyásolják. A településtervezés kidolgozása során a lakosság szempontjait figyelembe vették, a tervben foglaltak megvalósulásával hosszú távú hatásként a népesség megtartását, életkörülményeinek javulását érheti el a település. A területhasználati változások összességében nem befolyásolják jelentősen a helyi lakosok életminőségét, olyan változást nem indukálnak, amely környezet-egészségügyi kockázatot jelenthet. A pálfai tervezési helyszínek több éghajlati tényező szempontjából (pl. tengerszint emelkedés, árvízveszély, földcsuszamlás) nem rendelkeznek klímavédelmi kitettséggel, azaz a veszélyforrás felmerülése kizárható vagy minimális a bekövetkezés valószínűsége. A tervezett tevékenységek esetében vizsgált hatótényezők várhatóan nem váltanak ki éghajlatváltozást előidéző folyamatokat az egyes környezeti elemek tekintetében.

A tervben szereplő változtatások megvalósulása nem befolyásol más tervet vagy programot. A változtatások környezeti hatásainak hatásterülete a település közigazgatási területén belül határozható meg. A tervezett változtatások megvalósítása egyszeri. A településtervezés a hatályos jogszabályi követelményeknek, a vonatkozó országos és megyei területrendezési terveknek megfelel. A település léptékéhez, a helyi tájhasználathoz illeszkedő, kompakt településszerkezet kialakulása tervezett. A biológiai aktivitásérték szinten tartása biztosított.

Összességében megállapíthatjuk, hogy kimagasló környezeti terhelés nem jelentkezik a módosítási terület kijelölések által. Új környezeti konfliktust eredményező, vagy meglévőt fokozó elem jelen vizsgálat során nem került elő. A módosítási terület kijelölések nem eredményeznek súlyos beavatkozást a táj állapotába. Megállapítjuk továbbá, hogy a fejlesztéseket a meglévő adottságokra alapozták, megvalósításuk során nem kell számolni jelentős tájterhelést eredményező beavatkozásra. A tervi módosítások megvalósulása következtében nem várható jelentős környezeti hatás, illetve a várható környezeti hatás lényegesen nem tér el a már meglévő környezeti hatások jellegétől és mértékétől. A vonatkozó hatályos értékvédelmi és környezetvédelmi előírások betartása mellett a tárgyi módosítások várható környezeti hatása a közvetlen és tágabb, épített és táji-, természeti környezetben sem lesz jelentős mértékben kedvezőtlen.

4.6.1.2. környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra településre, klímára, természeti (ökológiai rendszerre), a biodiverzitásra

A településterv tervezete olyan léptékű fejlesztést nem tartalmaz, mely a fent leírtakra visszafordíthatatlan hatással lenne. A tervezett változások sem Pálfa településhálózati szerepében, sem a már kialakult, hagyományos tájhasználatban nem okoznak káros változást. A tervezett területhasználatok a település kialakult szerkezetéhez illeszkednek, ahhoz szervesen kapcsolódnak. A tervezett fejlesztések figyelembe vették a meglévő tájhasználatot. A terv előtérbe helyezte a tájképvédelem érdekeit, melyet minden módosítási terület esetében figyelembe vett. A táji környezet megőrzése érdekében a településterv olyan új beépítésre szánt területet, mely a környezet és a táj képét átalakítaná nem tartalmaz.

4.6.1.3. a NATURA 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

A terv olyan fejlesztéseket nem tartalmaz, mely a védett területeket érintené, az ott lévő kialakult lélettérre negatív hatással lenne. A Natura 2000 európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeken fő szempont a természet védelme és megőrzése. A jelölő fajok és a jelölő élőhelyek védelme biztosítása érdekében új épület elhelyezése nem javasolt, vagy csak a 275/2014. (X. 08.) Kormányrendelet 10. § (8) bekezdése figyelembevételével. Továbbá a terület használata során betartandó előírásokat a kezelési terv tartalmazza. A környezeti értékelésben vizsgált, környezeti hatással járó módosítási pontok között (1.1a 1.1c, 1.1d, 1.2f, 1.3f, 1.3j, 1.4b jelű módosítási pontok) Natura 2000 területeket érintő tervi elhatározás nem szerepel.

A településterv módosítási pontjai táj-és természetvédelmi érdekeket érdemben, kedvezőtlen módon nem érintenek. A módosítási területek döntő hányada valós területhasználatnak megfelelő övezeti pontosítás és beépítésre nem szánt területfelhasználási egységbe sorolás, ami biztosítja az értékek fennmaradását, a természetvédelmi szempontok érvényesítését. A beépítésre szánt terület kijelölések ökológiai hálózat övezetét nem érintik és a természeti értékeket, a biológiai sokféleséget, valamint táji értékeket nem veszélyeztetnek. A település területe tájképvédelmi övezettel érintett. A terv nem tartalmaz olyan módosítást, amely a tájképi értékek kedvezőtlen megváltozásához vezet, a HÉSZ és a TKR vonatkozó előírásai meggátolják a tájképi szempontból kedvezőtlen építmények kialakítását.

4.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;

Pálfa község területén a településterv olyan fejlesztést, mely a környezetre, így az emberek egészségi állapotára káros lenne, nem irányoz elő.

4.6.2. *a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:*

4.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére

A településterv készítése során a meglévő jogok megtartása és a normativitás elve figyelembe lett véve.

4.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

A környezettudatos, környezetbarát életmód lehetőségét biztosítja a terv.

4.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására, vagy létrehozására

A településterv figyelembe veszi és a tervezés során alkalmazkodik a már kialakult területfelhasználáshoz, térszerkezethez.

4.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartóképességéhez alkalmazkodtak,

A településterv figyelembe veszi a kialakult társadalmi, kulturális, gazdasági, gazdálkodási (mezőgazdasági) hagyományokat.

4.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására

A terv nem irányoz elő ilyet.

4.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

A tervben ilyen jellegű fejlesztés nem szerepel.

4.6.3 *A tervezett módosítások hatásának általános környezeti értékelése*

Összességében a tervezett módosítások a környezeti elemeket, beleértve az épített környezetet is, nem veszélyeztetik. A hatások mértéke számítható hatásterületű, közigazgatási vagy országhatáron áterjedő kockázattal járó hatást nem jelentenek. Amennyiben a megvalósítandó létesítmények tervezése, során maradéktalanul betartják a mindenkor érvényes jogszabályi, valamint hatósági előírásokat, beleértve HÉSZ előírásait is, valamint a létesítmények üzemeltetését a létesítményre kiadott hatósági engedélyben foglaltaknak megfelelően, kellő szakértelemmel és gondossággal végzik, akkor azok a környezetet nem veszélyeztethetik.

A hatóságok a létesítmények engedélyezésénél a környezetvédelmi és természetvédelmi érdekeket is érvényesítik. Ahol régészeti lelőhely érintettsége áll fenn, ott a kulturális örökségvédelem szabályai szerint kell gondoskodni a lelőhely feltárásról és a leletmentésről. A tervezett módosítások ásványvagyonot és vízbázisokat nem veszélyeztetnek. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre és a biodiverzitásra a tervezett módosítások jelentős hatást nem gyakorolnak.

A természet állapotára, állagára és jellegére, valamint az élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire a tervezett módosítások negatív hatást várhatóan nem fognak

gyakorolni. A települési környezetre gyakorolt környezeti hatások, a tervezett fejlesztések műszaki, infrastrukturális és szabályozási feltételei alapján, nem minősülnek olyan jelentőségűnek, amely kizárja a módosítások megvalósítását. A tervben szereplő módosítási pontok megvalósítása esetén nem várható az átlagos egészségi, baleseti és környezetbiztonsági viszonyokat fokozottabban veszélyeztető hatás.

A fejlesztés és a megvalósítás a település természeti, környezeti, gazdasági és infrastrukturális helyzetének az élénkítését, javítását célozzák. A tervezett módosítások nem okozzák a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítését vagy korlátozását. A tervezett módosítások nem adnak lehetőséget a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására irányuló törekvéseknek, támogatja a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok erősítését, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak. A tervezett módosítások nem korlátozzák a természeti erőforrások megújulását.

4.7. A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A településterv egy változatban készült. A terv tartalma összességében a település területének csak kisméretű, célorientált, térben elkülönülő részeit érinti, így különböző változatokat nem vizsgáltunk.

5. A településterv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre

A monitorozás célja a környezeti elemek és rendszereik állapotában történő időbeni változások kimutatása. A monitorozásra településterv esetében a terv felülvizsgálatakor nyílik lehetőség. Az állapotváltozások kimutatásához, a környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához jelen terv készítésekor kevés adat állt rendelkezésre. A fejlesztési területek igénybevétele következtében megnövekedő közlekedési terhelés tekintetében a közutakra vonatkozó forgalomszámlálási adatok, valamint zajmérési adatok alapján határozható meg, melyek a létesítést követő mérési eredményekkel, forgalomszámlálási adatokkal összevethetők. A településtervben foglalt fejlesztési elképzelések megvalósítása a környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló településszerkezeti és szabályozási elemek, a környezetvédelmi követelmények érvényesítése esetén nem okoznak jelentős környezeti konfliktust. A környezetvédelmi tartalmú és célú előírások betartása esetén a környezetterhelések minimalizálhatók, illetve kompenzálhatók.

6. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni

A tervben foglalt módosítási pontok megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében a következők:

- az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése
- a lakóterületekre vonatkozó környezeti követelmények betartása
- az elérhető legjobb technológia, mint követelmény érvényesítése
- védő fásítás megvalósítása a tervezett létesítmények megvalósításával egyidejűleg
- a településkép-védelmi rendeletben meghatározásra került építészeti követelmények betartása, a megfelelő építészeti minőség érvényre juttatása érdekében
- a megújuló energiahordozók alkalmazása, a klímabarát műszaki megoldások ösztönzése az engedélyezés során.

7. A településtervezés megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükségességek intézkedéseire

Az állapotváltozások kimutatásához, a környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához jelenleg kevés tervezési terület specifikus adat áll rendelkezésre. Mérhető és ellenőrizhető adatokkal szolgálhatnak a közlekedésből számított és mért adatok (pl. forgalomszámlálási adatok, zajmérések). A környezeti értékelés alapján a tervezett változtatások, illetve a várható környezeti hatások jellege, nagyságrendje miatt monitorozás nem válhat szükségessé. A különböző emissziók nyomon követésére – a magasabb rendű jogszabályok alapján bejelentett környezeti terheléseket figyelemmel kell kísérni (pl. légszennyezés emissziós értékei, keletkező veszélyes hulladékok). A védett és egyéb értékes természeti területeken, de különösen az országos ökológiai hálózat övezeteivel érintkező fejlesztési területeken, új létesítmények kapcsán szükséges az élővilág monitorozása (védett fajok előfordulása, biológiai sokféleség nyomon követése, invazív fajok elterjedésének vizsgálata).

8. Közérthető összefoglaló

Pálfa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2021-ben úgy döntött, hogy új településtervezést készít. A településtervezéshez kapcsolódóan környezeti értékelés készült, mely dokumentáció elsődlegesen az 1.1a, 1.1c, 1.1d, 1.2f, 1.3f, 1.3j, 1.4b jelű módosítási pontok megvalósításával kapcsolatos környezeti hatásokat vizsgálta.

A módosítási pontok átlagosnál jobb minőségű termőföld más célra hasznosítását nem eredményezik. A fejlesztési területek jelölése a termőföld megújulását korlátozzák, a tervezet által jelölt területek azonban a település céljainak elérését szolgáló, társadalmi-gazdasági előnyöket kínáló lehetőségek. Kijelenthető, hogy a tervezett módosítások a természeti erőforrások megújulását csak kis mértékben korlátozzák.

Jelen településtervezés módosítási pontjaiban foglalt fejlesztési területeken légszennyezéssel járó technológia létesítése nem várható. A tervezési helyszínek elhelyezkedése alapján a legközelebbi védendő ingatlanoknál várható zajterhelés becslés alapján a jogszabályban meghatározott határérték alatt lesz az üzemelés fázisában. A tervezett tevékenységek üzemelése következtében fellépő közlekedési zaj azok jellegéből fakadóan (fácántelep, településközpontban tervezett piac) kis mértékű járulékos terhelést okozhat, szállítási

tevékenységből – amennyiben jelentkezik - következő zajkibocsátás vélhetően a jogszabályban előírt 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást nem fogja meghaladni.

Az Örökségvédelmi Hatástanulmány megállapítása szerint a tervezett területhasználatok közvetlen hatást nem gyakorolnak védett építészeti értékekre, régészeti lelőhelyekre. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, ezért a beruházásokat megelőzően már a terület kiválasztás szintjén érdemes tájékozódni a célterület régészeti érintettségéről, és amennyiben ez lehetséges, elkerülni a régészeti lelőhelyet a tervezett beruházással. A Kossuth Lajos utcai római katolikus templom műemléki környezete érinti az 1.2c és 1.2d jelű módosítások földrészleteit (5/7, 5/8 hrsz.). A két módosítás a Kossuth Lajos utcai zöldterületek, közterület és vízmű terület valós területhasználat és az OTÉK előírásainak megfelelő területhasználati pontosítását célozza, a műemléki környezetre negatív hatást nem gyakorol.

A tervezési területek természeti állapotát a táji helyzetéből fakadó táji adottságai és az azokat befolyásoló antropogén hatások határozzák meg, de hatással vannak rá a környező területek természeti állapota és az azokkal való ökológiai kapcsolata. A tervezési terület közvetlenül érintett ökológiai hálózat részét képező ökológiai folyosó övezetét érinti (pihenőpark területe). A tárgyi módosítások tájképvédelmi terület övezetét nem érintik.

Összességében a fejlesztések megvalósítása több környezeti elemre is hatást fog gyakorolni. A környezetvédelmi jogszabályok következetes betartásával a környezeti hatások csökkenthetők. A megvalósulást követően jelentkező, települési környezetre gyakorolt hatások jelentős változásokat nem eredményeznek. Új, előre nem becsülhető vagy a megengedettnél jelentősebb környezeti kockázatok bekövetkezése nem várható. Az értékelt terv környezeti szempontból elfogadásra javasolható, figyelembe véve a tervi előzményeket is.

9. Források

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet

Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm.rendelet

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm.rendelet

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm.rendelet

A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet

A 18/2003 (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet

246/2011. (XI.24.) Korm. rendelet a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről

234/2011. (XI.10.) Korm.rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról

62/2011. (XII.29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény

A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII.7.) Korm.rendelet

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm.rendelet

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet

A stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII.20.) Korm.rendelet

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet

MTA Földrajztudományi Kutatóintézet: Magyarország Kistájainak Katasztere (Szerk. Dövényi Zoltán, Budapest, 2010)

Nemzeti Jogszabálytár